

[Hans Schmidt.]

på at tvinge de seks til at opløse sig selv. Jeg kan ikke se rettere, end at dette må være formålet med forsøget på dannelsen af det lille frihandelsområde. I hvert fald ville det blive resultatet, om hensigten blev nået derved, at de seks lod sig forlede af en kortfristet og begrænset fordel til skade for et langfristet mål. Og det har jeg svært ved at tro vil blive tilfældet.

Sådan sagde jeg den 3. juni, og den hast og den ubønhørighed, hvormed England har trængt på for at formå os til at tilslutte os det lille frihandelsområde, har kun bestyrket mig i, at det var rigtigt, hvad jeg også sagde, at det lille frihandelsområde er tænkt og skabt og vil uundgåeligt blive søgt håndhævet som et middel til at udøve tryk mod de seks, og når Vesttysklands eksportinteresser med hensyn til de syv lande haves i erindring, vil det i praksis betyde et tryk mod Vesttyskland for at tvinge dette land til at øve trykket videre mod Frankrig for igen at tvinge dette land til eftergivenhed. Og Frankrig kan ikke give efter, når England ikke vil åbne Commonwealthlandene som kompensation for den konkurrence, Englands industri påfører Frankrigs industri på det europæiske marked. Så er den onde cirkel sluttet — men ikke nok med det.

Når Vesttyskland presses til at tvinge Frankrig til eftergivenhed, da er faren overhængende stor for, at der atter tvinges en kile ind mellem de så nøjsommeligt forsonede og for hele Europas fremtid så betydende lande og til ubodelig skade for os alle, også for England skulle man synes, når vi kaster et blik på den verdenspolitiske situation. For en sådan kile vil sprænge den europæiske styrke på det politiske område, som også den højtærede udenrigsminister påkalder ud fra et økonomisk synspunkt.

Sådan ser jeg på Englands skaktræk med dannelsen af det lille frihandelsområde, og midt i dette spil vil nu Danmark blive placeret. Jeg underkender ikke de gode hensigter og det arbejde for et højt mål, den høje regering og i særdeleshed den højtærede udenrigsminister er rede til at påtage sig ved at give sig i kast med den opgave at holde disse stærke kræfter i ave ved umiddelbart at gå ind i spillet. Men jeg kan ikke frigøre mig for en ængstelse for, at kræfterne

ikke skal slå til. Jeg tror, at den middelbare vej, som et medlemskab i fællesmarkedet ville være, ikke blot vil være den sikreste, men også den mest effektive måde at bygge bro på.

Når det med den højtærede udenrigsministers ord må erindres, „at det for England har været vigtigt at sikre sig Danmarks deltagelse i det lille frihandelsområde“ på en så effektiv måde, som sket er, da kan jeg ikke frigøre mig fra den tanke, at Danmark ved at gå ind i dette lille frihandelsområde netop sætter det spil i gang, som ellers ikke ville kunne spilles. Jeg er bange for, at Danmark er i færd med at lægge sit lod i den forkerte vægtskål, og netop set ud fra Danmarks eget ønskemål, som jo er at forblive i fællesskabet med England og de skandinaviske lande. For min overbevisning er denne, at Danmark ville kunne trække de andre efter sig og bane dem vej ved at indtræde i fællesmarkedet, som da ville forandre karakter på en god måde — uden at svigte sine mål og principper.

Af nærliggende grunde er jeg glad for, at Bonn over for Danmarks ønsker, som de er fremført af den højtærede udenrigsminister, har vist den forståelse og den hensyntagen, som den højtærede udenrigsminister beretter om. Jeg må vel have lov til at sige, at det vidner om et frisind og en offervilje, som man kunne ønske sig på alle hold. Så var problemet løst. Men det vidner også om noget, som er endnu mere væsentligt i den foreliggende situation, nemlig om beredvilligheden til at stille Danmark frit i sine afgørelser, selv om disse løber fare for at gå imod egne interesser.

For det er jo ikke sådan, at Bonn betragter dannelsen af det lille frihandelsområde med glæde. Vel advarer man fra tysk side mod at søge bilaterale løsninger, som man finder ville komplicere billedet, og som aldrig ville kunne udgøre et tilfredsstillende alternativ til en multilateral løsning mellem samtlige OEEC-lande. Men det er ikke ligegyldigt, på hvilken måde det sker, og situationen i dag er væsentligt forandret i forhold til den, som forelå blot for et år siden.

Så sent som om aftenen den 4. eller 5. i denne måned sagde økonomiminister Ludwig Erhard i en tale, han holdt i Bad Schwartau, advarende, at dannelsen af nye, særskilte